

De zorgbehoeftelijst:

een vragenlijst voor het meten van zorg-
en rehabilitatiebehoefte bij mensen
met ernstige psychische stoornissen

Hans Kroon

Met medewerking van:

Els Borgesius

Wim Brunenberg

Pim Duurkoop

Maja Gersons

Dorien Greshof

Hazel Hull

Yolanda Nijssen

Dick Reinking

Utrecht, 2003

Trimbos-Instituut

Colofon

Financiering: ZonMw, in het kader van het programma Chronisch Zieken
GGZ Nederland

Projectuitvoering: Els Borgesius²
Wim Brunenberg¹
Pim Duurkoop³
Maja Gersons¹
Dorien Greshof¹
Hazel Hull¹
Yolanda Nijssen³
Dick Reinking¹
Projectleiding: Hans Kroon

Ten tijde van de uitvoering van de onderzoekswerkzaamheden werkzaam bij:

- 1) Trimbos-instituut
- 2) GGZ Nederland
- 3) De Meren

De uitgave *De zorgbehoefte*lijst: een vragenlijst voor het meten van zorg- en rehabilitatiebehoefte bij mensen met ernstige psychische stoornissen is te bestellen bij het Trimbos-instituut, Postbus 725, 3500 AS Utrecht, 030 2971100, onder vermelding van AU0225. De prijs van het rapport bedraagt €9 (inclusief verzendkosten).

U ontvangt een acceptgirokaart voor betaling.

© 2003 Trimbos-instituut

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Trimbos-instituut.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Andere zorgbehoefteinstrumenten: CAN, ZAS/ZVS en 2-COM	1
Achtergrond van de Zorgbehoeftenlijst	3
Ontwikkeling en opzet Zorgbehoeftenlijst	4
Steekproef en respons	5
Schaalindeling	6
Verschillen tussen regio's en naar sector	10
Verschillen naar leeftijd en geslacht	11
Gebruikservaringen en gebruikswaarde	12
Vergelijking met ander zorgbehoeftenonderzoek	15
Satisfactie en zorgbehoeften	16
Een roep om persoonlijke aandacht	16
Literatuur	18
Bijlage 1: Samenstelling schalen Zorgbehoeftenlijst	21
Bijlage 2: Geboden hulp, hulpbehoefte en onvervulde hulpbehoefte per item	23

Inleiding

De zorg voor mensen met ernstige psychische stoornissen dient vanzelfsprekend aan te sluiten bij hun behoeften. Deze zorgbehoeften kunnen op verschillende manieren worden vastgesteld: indirect en ‘objectief’ via gegevens over prevalentie en incidentie van stoornissen en het zorggebruik en ‘subjectief’ door cliënten en hun hulpverleners te vragen naar de zorgbehoeften van de cliënt en de ervaren tekorten. In de jaren negentig kwamen er diverse instrumenten beschikbaar om de subjectieve zorgbehoeften vast te stellen. Bij systematisch gebruik kunnen deze instrumenten een bijdrage leveren aan een meer vraaggerichte GGZ. Het wordt in de GGZ (dan ook) steeds meer gemeengoed om de zorgbehoeften van cliënten vast te stellen. Dit kan helpen bij de inrichting van zorgprogramma's (Van Os e.a., 2000), bij het vaststellen van de resultaten van de hulpverlening (Slade e.a., 1999), bij indicatiestelling (Van Beuzekom e.a., 1999) en zorgplanning (Van Os e.a., 2002). Het begrip ‘zorgbehoefte’ verwijst daarbij niet alleen naar de behoeften aan medicatie en psychiatrische hulp, maar ook naar de sociale en maatschappelijke noden.

De in Nederland bekendste en meest gebruikte zorgbehoefteninstrumenten zijn de Camberwell Assessment of Need (Phelan e.a., 1995) en de Zorg Aanbod Schaal/Zorg Vraag Schaal (ZAS/ZVS; Van der Werf, 1994). Deze vragenlijsten kennen zowel een hulpverleners- als een cliëntversie. Door beide versies af te nemen ontstaat inzicht in discrepanties in de perceptie van hulpverleners en cliënten en krijgt het cliëntoordeel perspectief. Overigens wordt vooralsnog bij het routinematig gebruik van deze lijsten in Nederland meestal alleen de hulpverlenerversie gebruikt (Van Os e.a., 2001; Mulder e.a., 2000), terwijl in onderzoeksprojecten ook bij cliënten te rade gegaan wordt (Van Busschbach en Wiersma, 1999; Swildens e.a., 2001; Pols e.a., 2001).

In dit rapport presenteren we een nieuwe vragenlijst, de Zorgbehoeftenlijst. Ook deze lijst kent een hulpverleners- en cliëntversie, maar bevat een aantal belangrijke inhoudelijke aanvullingen en is (ten opzichte van de CAN) toegankelijker in het gebruik. We gaan in op de geschiedenis en achtergronden van het instrument, de meetpretentie, de verschillen met de genoemde lijsten, ervaringen in het gebruik en psychometrische kenmerken.

Andere zorgbehoefteninstrumenten: CAN, ZAS/ZVS en 2-COM

De CAN is internationaal de meeste gebruikte zorgbehoeftenlijst. De CAN stelt behoeften vast op 22 domeinen of levensgebieden. Per domein is de beginvraag steeds of een bepaald probleem bestaat, en als dat het geval is, of er adequate zorg geboden wordt. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen ‘no

need', 'met need' en 'unmet need'. In de korte versie van de CAN, de CANSAS (Slade e.a., 1999), blijft het per domein bij deze ene vraag. In de oorspronkelijke CAN wordt vervolgens geïnformeerd in welke mate vrienden of familie en zorginstellingen ondersteuning bieden en hoeveel hulp de zorginstellingen bieden. Tenslotte wordt gevraagd of de juiste zorg wordt geboden en of de cliënt tevreden is met de hoeveelheid hulp. Nadeel van deze vervolgvragen is dat zij veel missende waarden hebben; zij worden namelijk alleen gesteld aan mensen met een zorgbehoefte. In artikelen over de CAN worden daarom veelal alleen de antwoorden op de beginvraag gegeven. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de CANSAS, die zich beperkt tot de beginvraag, aan populariteit wint ten koste van de CAN.

We deden in eerder onderzoek ervaring op met de CAN (Pols e.a., 2001). Deze ervaringen waren niet onverdeeld gunstig. Afname van de CAN geschiedt in een semi-gestructureerd interview; de interviewer bepaalt zelf de voor de cliënt meest geëigende vragen om duidelijkheid te krijgen over diens zorgbehoefte. Het bleek een intensieve onderneming om te zorgen dat de (tevooren getrainde) interviewers de CAN betrouwbaar toepasten. Vooral het onderscheid tussen een 'met' en een 'unmet need' bleek moeilijk te maken. We vonden op dit punt bij navraag herkenning bij andere onderzoekers, hoewel anderen weer goed uit de voeten kunnen met de CAN.

Een tweede nadeel van de CAN is de beperkte mate waarin het cliëntperspectief en dus de vraaggerichtheid gehonoreerd wordt; het is de interviewer die op basis van de informatie van de cliënt bepaalt of een behoefte vervuld of onvervuld is.

De ZAS/ZVS kent een eenvoudiger opzet dan de CAN. Op elk van de totaal veertig items wordt gevraagd hoeveel hulp nodig is, met vier antwoordmogelijkheden: geen hulp nodig, aansporing en/of advies, toezicht of begeleiding en overname door anderen. De vragenlijst biedt geen inzicht in de mate waarin de huidige hulp beantwoordt aan de behoeften. De ZAS/ZVS is alleen bedoeld voor intramuraal en beschermd wonende cliënten en dat beperkt het gebruik in het huidige tijdsgewricht waarin veel cliënten met ernstige psychische problemen zelfstandig wonen. De vragenlijst gaat tamelijk uitgebreid in op het basale functioneren (wassen, zich aankleden, tafelmanieren, traplopen, etc.) en bijvoorbeeld niet op werk en seksualiteit. Aan sommige vragen is te merken dat de Zorgvraagschaal (voor cliënten) een rechtstreekse spiegeling is van de Zorgaanbodscala (voor hulpverleners), en daarom wat confronterend kan overkomen, bijvoorbeeld: "Heeft u een verstaanbare spraak?"

De 2-COM is een recent gepubliceerde vragenlijst voor gebruik in het contact tussen hulpverleners en cliënten met psychotische stoornissen (Van Os e.a., 2002). Cliënten krijgen een lijst met (slechts) negentien eenvoudig

geformuleerde problemen voorgelegd. Per probleem kunnen zij aangeven 1) of zij er last van hebben en 2) of zij er met de hulpverlener over willen praten. De itemselectie is gebaseerd op eerder onderzoek met de CAN; per domein met relatief veel onvervulde behoeften zijn één of meer items geformuleerd. In de uiteindelijke vragenlijst is het domein psychisch onwelbevinden met negen items sterk vertegenwoordigd. Er is in de vragenlijst geen aandacht voor CAN-domeinen als huishouden, zelfverzorging, lichamelijke gezondheid, veiligheid en verslaving.

Al met al hebben alle drie de instrumenten voor- en nadelen. Focussend op de nadelen is het belangrijkste nadeel van de CAN de complexiteit, dat van de ZAS/ZVS de intramurale bias en het feit dat de mate waarin zorgbehoeften vervuld worden niet vastgesteld wordt. Dit laatste nadeel is ook op de 2-COM van toepassing, terwijl de dekking van de domeinen in het streven naar een beknopte vragenlijst beperkt is.

Ten slotte hebben de drie lijsten gemeen dat zij er (impliciet) van uitgaan dat mensen met ernstige psychische stoornissen vooral medisch-psiatrie en praktische behoeften hebben; een meer psychologische of zingevingdimensie, passend bij het zoeken naar een individueel herstel (Boevink e.a., 2002, Anthony, 1993), ontbreekt.

Achtergrond van de Zorgbehoeftenlijst

In 1998 en 1999 verrichtte het Trimbos- instituut in samenwerking met GGZ Nederland een onderzoek naar de woon- en zorgbehoeften van zogenaamde achterblijvers in de psychiatrie (Borgesius en Brunenberg, 1999). Een belangrijke vraag was wat de beste verblijfplaats was voor deze opgenomen patiënten en welke aanpassingen in de zorg nodig waren. Daartoe werd een uitgebreide set vragenlijsten ontwikkeld met als centrale onderdelen een zorgbehoeften- en woonwensenlijst. De zorgbehoeftenlijst was gebaseerd op de ZAS/ZVS en de woonwensenlijst op de Zorg Evaluatie Score (ZES; Van Wijngaarden en Wennink, 1988). We gaan in het vervolg alleen in op het zorgbehoeftegedeelte.

De set vragenlijsten bleek bij rapportage van de resultaten aan de deelnemende regio's zeer te worden gewaardeerd. Diverse instellingen benaderden de onderzoekers vervolgens met de vraag of ze de vragenlijsten mochten gebruiken als screeningsinstrument van de eigen cliëntenpopulatie. De aanleiding was veelal een fusie of reorganisatie waardoor het circuit langdurige zorg opnieuw moest worden ingericht. Men hoopte dan inzicht te krijgen in de noodzakelijke verdeling van capaciteiten. Soms ook was de vraag veel rechtstreeks verbonden met de inhoud van de vragenlijsten: men wilde weten of

de patiënten wel de zorg kregen die ze nodig hadden, hulpverleners op basis daarvan alert maken op hiaten in hun aanbod en zo de kwaliteit van de zorg verhogen.

In deze fase werden reeds enige wijzigingen aangebracht op grond van de gebruikservaringen tot dan toe. Het bijgestelde instrument werd in vijf regio's toegepast (o.a. Reinking en Kroon, 2000; Holkers, 2000). Vervolgens werd besloten tot een meer drastische herziening van de vragenlijst. De herziening, en daarmee de uiteindelijke vragenlijst, had de volgende oogmerken:

- Cliënten met ernstige psychische stoornissen kennen tegenwoordig uiteenlopende verblijfssituaties; de vragenlijst is zowel bedoeld voor intramuraal verblijvende, beschermd wonende als zelfstandig wonende cliënten;
- De vragenlijst dient zowel op individueel niveau (ten behoeve van cliënten en hun hulpverleners) als op groepsniveau (voor managers en onderzoekers) informatief te zijn;
- De vragenlijst dekt het volledige spectrum van psychische, praktische, sociale en maatschappelijke zorgbehoeften;
- De vragenlijst meet zowel de zorgbehoeften als de mate waarin deze vervuld zijn;
- Om de toepasbaarheid te bevorderen dient de vragenlijst (met ondersteuning) door cliënten zelf te kunnen worden ingevuld. Dit stelt (gezien het uiteenlopende functioneringsniveau binnen deze doelgroep) hoge eisen aan de begrijpelijkheid;
- Het instrument is geschikt voor gebruik in de praktijk en in onderzoek;
- Het instrument dient goede psychometrische eigenschappen te hebben.

Ontwikkeling en opzet Zorgbehoeftenlijst

De eerdere versies zijn in totaal ruim tweeduizend maal afgenomen. Er zijn specifieke pilots gehouden waarbij cliënten en hulpverleners na afloop om commentaar werd gevraagd. Waren de vragen voor cliënten en hulpverleners duidelijk en compleet? Managers werd na rapportage van de resultaten gevraagd naar de gebruikswaarde van de vragenlijst. Het commentaar werd benut in de huidige versie.

De itempool van de CAN, de ZAS/ZVS en het protocol voor indicatiestelling van langdurig zorgafhankelijken (Van Beuzekom e.a.) werd systematisch vergeleken met de Zorgbehoeftenlijst. Enkele hiaten werden opgevuld. Zoals gezegd viel ons op dat in alle lijsten meer herstelgeoriënteerde of rehabilitatiebehoeften ontbraken. Wolf (1997) spreekt hier van een ontwikkelingsdi-

mentie: aandacht voor de biografie van de cliënt, het ontwikkelen van hoop en zicht krijgen op levensdoelen. Op dit terrein werden enkele items toegevoegd, zoals “praten over wat u heeft meegemaakt in uw leven” en “ontdekken wat u wilt in uw leven”.

Zo ontstond de Zorgbehoefte­lijst met 42 items. Bij elk van de 42 items worden de volgende vragen gesteld:

- Krijgt u hulp of begeleiding bij ... (domeinnaam)¹
- Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij ...
- Indien ja, wilt u dan meer / evenveel / minder hulp
- Krijgt u de *juiste* hulp of begeleiding bij ...

De derde vraag is alleen van toepassing voor mensen die hulp nodig hebben, de vierde vraag alleen voor mensen die hulp of begeleiding krijgen.

Twee domeinen uit de CAN zijn niet opgenomen in deze versie van de Zorgbehoefte­lijst. Dit zijn telefoneren en de zorg voor eigen kinderen. Bij het gebruik van de CAN blijken op deze domeinen steeds weinig (onvervulde) zorgbehoefte­ten te zijn: de meeste cliënten hebben weinig moeite met telefoneren en veel cliënten hebben geen eigen kinderen, dus ook geen zorgbehoefte op dit gebied.

Ten opzichte van de ZAS/ZVS zijn er geen ontbrekende items. Soms zijn items uit de ZAS/ZVS wel samengenomen. Zo maakt de ZAS/ZVS onderscheid tussen het schoonhouden van de kamer, het opmaken van het bed en het verrichten van huishoudelijke taken waar dit in de Zorgbehoefte­lijst is samengenomen tot het ‘schoonmaken van eigen kamer/huis’. Op het domein zelfverzorging heeft de CAN één, de Zorgbehoefte­lijst vier en de ZAS/ZVS acht items. De domeinen van het indicatieprotocol keren alle terug in de Zorgbehoefte­lijst.

Er is een hulpverleners- en een cliëntenversie. Dit rapport betreft alleen de cliëntenversie.

Steekproef en respons

De cliëntversie van de herziene Zorgbehoefte­lijst werd in zeven regio’s afgenomen in het kader van twee verschillende onderzoeken, een evaluatie van de verstrekking verblijf van het Trimbos-instituut (zes regio’s, uiteenlopend in

¹ In het merendeel van de uitgezette vragenlijsten werd gesproken van *professionele* hulp en begeleiding (in de instructie werd daarbij de GGZ genoemd), in een ander deel was deze toevoeging weggelaten. Beide versies kenden vergelijkbare antwoordpatronen en schaalgemiddelden. Gevoegd bij de wijze van aanbieden (binnen GGZ-lokaties) en de gebruikte titel van het instrument (“Cliënt Zorgevaluatie GGZ”), is het waarschijnlijk te achten dat cliënten in beide gevallen de professionele zorg in gedachte hadden en de GGZ in het bijzonder.

stedelijkheid en organisatie van de GGZ; Wennink, Van Wijngaarden en Greshof, in voorbereiding) en een evaluatie van woon/dienstcentra van De Meren (één regio). Deelnemende regio's waren Amsterdam Zuid-Oost, Amsterdam Zuid/Nieuw-West, Nijmegen, Delft, Noord- en Midden Limburg, Dordrecht en Heerenveen. Bij de evaluatie van de verstrekking verblijf is het instrument vooral afgenomen om inzicht te krijgen in de psychometrische kenmerken (betrouwbaarheid, schaalindeling) met een goede spreiding naar type verblijfslocatie binnen de zorg voor mensen met ernstige psychische stoornissen (intramuraal verblijf op het APZ-terrein en daarbuiten, beschermd wonen, zelfstandig wonen). De ambulante cliënten kregen veelal speciale zorgvormen, zoals psychiatrische thuiszorg en casemanagement. De pretentie was niet dat er per deelnemende regio een representatieve steekproef uit het cliëntenbestand werd getrokken. Het aantal deelnemende units varieerde van regio tot regio en het instrument werd op basis van vrijwilligheid ingevuld door cliënten.

De evaluatie van De Meren betrof het gehele circuit voor mensen met ernstige psychische stoornissen (inclusief RIBW Querido). Hier werd wel een representatieve steekproef beoogd en werden cliënten persoonlijk benaderd om medewerking. De vragenlijst werd ingevuld in aanwezigheid van een onderzoeker, terwijl in de overige regio's de vragenlijst in principe zelfstandig werd ingevuld.

In totaal werden 460 vragenlijsten ingevuld. Alleen bij de regio Amsterdam Zuid-Oost is de respons bekend: 62%. Een dergelijk responspercentage zagen we ook bij vorige versies van de vragenlijst. Van alle cliënten was 43% opgenomen in een APZ, 37% woonde in een beschermde woonvorm en 18% was ambulant in zorg. De resterende 2% werd als 'overig' geclassificeerd; dit betrof cliënten in een voorziening die een samenwerking was tussen GGZ en maatschappelijke opvang. Er waren 58% mannen en 42% vrouwen. Van de cliënten was 4% 18-25 jaar, 23% 26-35 jaar, 42% 36-50 jaar, 27% 51-65 jaar en 4% 66 jaar en ouder.

Schaalindeling

Met een principale componentenanalyse met varimax rotatie werd gezocht naar een zinvolle onderverdeling van de vragenlijst in schalen. De analyse werd apart verricht voor de vragen naar de gewenste en de ontvangen zorg. De resultaten van deze exploratieve analyse waren voor de beide vragen grotendeels overeenkomstig. Op basis van oplossingen met vijf tot zeven compo-

nenten en betrouwbaarheidsanalyses werden de volgende zes schalen samengesteld (zie bijlage 1):

- psychische behoeften (12 items): deze schaal valt inhoudelijk uiteen in twee domeinen. Eén domein betreft psychologische hulp en exploratie (6 items), zoals bespreken wat men heeft meegemaakt in zijn leven, het uiten van gevoelens, meer zelfvertrouwen krijgen en duidelijkheid krijgen over welke hulp de beste is. Het tweede domein omvat psychiatrische hulp, inclusief behoefte aan bescherming (6 items). Voorbeelditems zijn omgaan met stemmen horen, somberheid en angsten en signaleren wanneer het slechter gaat. De twee domeinen zijn inhoudelijk goed te scheiden maar vormen in de principale componentenanalyse één hecht geheel. Kennelijk zijn zij voor de cliënten nauw met elkaar verbonden. Vanwege het conceptuele onderscheid geven wij in het vervolg ook de resultaten voor de subschalen.
- sociale behoeften (10 items): deze schaal omvat items over sociale contacten, seksualiteit, de invulling van de dagbesteding en werk.
- algemene dagelijkse verrichtingen (ADL; 6 items): dit betreft de basale lichamelijke verzorging waaronder zich aankleden, eten en incontinentie.
- wonen/huishouden: deze schaal (7 items) bevat een brede range van activiteiten bij het (zelfstandig) wonen en het voeren van een huishouden, zoals koken, op tijd naar bed gaan en opstaan, het vinden van de weg in de buurt en reizen. Een opvallend item is het regelmatig innemen van de medicatie, wat op het eerste gezicht eerder thuishoort bij de psychische behoeften. Dit is voor de cliënten kennelijk een praktische vaardigheid die nauw verbonden is met het dagelijkse (zelfstandige) leven.
- financiën en administratie: vier items over het beheer van de financiën, invullen van formulieren en contacten met sociale instanties.
- verslaving: drie items informeren naar ondersteuningsbehoeften bij het omgaan met alcohol, drugs en gokproblemen.

Schaalscores zijn berekend over drie subvragen:

- verkregen hulp (0=geen, 1=wel hulp)
- hulpbehoefte (0=geen, 1=wel hulpbehoefte)
- onvervulde hulpbehoefte (0=geen hulpbehoefte of voldoende (of te veel) hulp; 1=een hulpbehoefte zonder dat er hulp tegenover staat of te weinig hulp).

Een schaalscore werd berekend als ten hoogste 20% van de items van de schaal een missende waarde hadden.

Tabel 1: Ontvangen hulp, hulpbehoefte, onvervulde hulpbehoefte en Cronbachs alpha per schaal

	Ontvangst hulp			Hulpbehoefte			Onvervulde hulpbehoefte			Cronbach's α Ontvangst hulp (N)	Cronbach's α hulpbehoefte (N)
	M	Sd	N	M	Sd	N	M	Sd	N		
Psychisch	0,49	0,28	452	0,60	0,29	449	0,27	0,28	449	0,83 (423)	0,85 (410)
-psychologisch	0,50	0,33	452	0,62	0,34	449	0,29	0,32	451	0,77 (436)	0,79 (426)
-psychiatrisch	0,49	0,29	453	0,58	0,29	451	0,26	0,30	450	0,68 (439)	0,72 (431)
Sociaal	0,30	0,25	453	0,39	0,26	449	0,21	0,23	448	0,75 (429)	0,75 (405)
ADL	0,11	0,19	454	0,12	0,20	448	0,05	0,13	450	0,71 (439)	0,70 (431)
Wonen/huishouden	0,28	0,25	458	0,30	0,26	456	0,13	0,17	455	0,66 (425)	0,66 (414)
Administratie	0,49	0,33	438	0,52	0,33	426	0,15	0,23	424	0,60 (438)	0,63 (426)
Verslaving	0,14	0,25	454	0,12	0,23	451	0,05	0,14	450	0,57 (454)	0,46 (451)
Totaal	0,33	0,18	449	0,39	0,19	452	0,17	0,17	451	0,89 (379)	0,89 (348)

Tabel 1 geeft een overzicht van de schaalgemiddelden en interne consistentie, gemeten met Cronbachs alpha. Cronbachs alpha is voor alle schalen voldoende (>.60) tot goed (>.80), behoudens verslaving dat een matige interne consistentie heeft. Cronbachs alpha is deels een functie van de omvang van de schaal; verslaving is met drie items de kleinste schaal en dit verklaart ten dele de lage alpha.

Echt hoog zijn de betrouwbaarheden niet; dit wijst erop dat het naast analyse op schaalniveau nuttig kan zijn om de zorgbehoeften op itemniveau te bezien; dit zal in het gesprek tussen hulpverlener en cliënt ook de voorkeur verdienen. Anderzijds kunnen alle items worden gesommeerd tot een betrouwbare totaalschaal (Cronbachs alpha = 0,89).

De totaalscore is voor het krijgen van hulp 0,33 en voor de behoefte aan hulp 0,39. Anders geformuleerd krijgen de cliënten gemiddeld op 33% van de domeinen hulp terwijl zij op 39% van de domeinen hulp willen. Dit verschil wijst reeds op enige ervaren hulptekorten. Dat blijkt des te meer uit de volgende kolom, waarin de hulptekorten zijn weergegeven. Op 17% van de domeinen ervaren de cliënten een hulptekort. Dit kan zijn omdat er in de hulpverlening in het geheel geen aandacht is voor het betreffende domein of omdat er niet genoeg hulp wordt geboden. De verhouding tussen de 17% onvervulde hulpbehoefte op een totaal van 39% met een hulpbehoefte wijst op een matige aansluiting tussen hulpaanbod en hulpbehoefte.

De cliënten hebben de grootste behoefte aan psychische hulp, in het bijzonder aan psychologische hulp (al zijn de verschillen met de psychiatrische hulp klein). Daarna volgen financiële/administratieve hulp en sociale hulp. In absolute termen zijn de onvervulde hulpbehoeften het grootst op het psychische domein; relatief (ten opzichte van de hulpbehoefte) zijn de onvervulde hulpbehoeften het grootst op het sociale domein. Vooral hier zien we een slechte aansluiting tussen vraag en aanbod.

De bovengenoemde schalen geven een beknopt overzicht van de zorgbehoeften. Een meer gedifferentieerd beeld ontstaat als we de zorgbehoeften op itemniveau nagaan. Sommige subvragen per item worden alleen aan degenen die daadwerkelijk zorg krijgen gesteld; deze zijn (door de steeds wisselende respons) niet tot schaalscores te aggregeren.

In bijlage 2 wordt per item achtereenvolgens het percentage respondenten gegeven dat:

- hulp wil (ongeacht of men hulp krijgt);
- hulp krijgt;
- niet of te weinig hulp krijgt (onvervulde hulpbehoefte);
- van degenen die per item hulp willen: of men voldoende hulp krijgt;
- van degenen die hulp krijgen: of men te veel of ongewenste hulp krijgt.

De eerste drie thema's zijn over de totale groep berekend, de laatste twee alleen over degenen die op een bepaald domein hulp wensen respectievelijk ontvangen.

Kijkend naar de eerste twee kolommen (geboden en gewenste hulp), dan lijkt er een redelijke overeenkomst te bestaan in de hulp die men wenst en die men krijgt. Domeinen waarop men graag hulp wil ontvangen scoren ook hoog in de hiërarchie van aangeboden hulp. In de laatste drie kolommen is de aansluiting tussen hulpvraag en aanbod weergegeven. Dan vallen forse tekorten op. In absolute zin ervaren de cliënten vooral veel tekorten in de psychische hulp: negen van de tien items met de grootste tekorten komen uit deze schaal. Koploper bij de ervaren hulptekorten is omgaan met eenzaamheid (34% van de cliënten), gevolgd door zelfvertrouwen krijgen, dingen op een rijtje zetten, ontdekken wat men wil in het leven en praten over wat men heeft meegemaakt in het leven (allen 30%). Kennelijk ervaren cliënten forse tekorten in de aandacht voor hun persoonlijke verhaal en ideeën voor de toekomst. Met de hulpverlener zouden zij, veel meer dan nu het geval is, gesprekken willen voeren om greep te krijgen op het eigen leven.

In de derde kolom wordt de geboden hulp gerelateerd aan de gewenste hulp: krijgen mensen ook in voldoende mate de hulp die zij willen. Over alle items gemiddeld is het antwoord negatief: per domein krijgt gemiddeld

slechts 55% van de cliënten die op dat domein hulp willen ook voldoende hulp; 45% dus niet. Domeinen met een uitgesproken slechte aansluiting tussen vraag en aanbod zijn: seksualiteit en intimiteit (30% van de cliënten met een zorgbehoefte op dit terrein, krijgt voldoende hulp), vervoer (31%), eenzaamheid (36%), contacten met cliënten (44%) en anderen (37%) en het gevoel zichzelf wat aan te doen (41%). Dit zijn veelal sociale en relationele items. Een (relatief) goede aansluiting is te vinden bij: innemen van medicatie (82%), formulieren invullen en brieven beantwoorden (74%), beheren van financiën (72%) en huishoudgeld (71%) en ontdekken welke hulp het beste is (67%). De hoog scorende domeinen zijn dus overwegend praktisch/administratief van aard.

Omgekeerd kan het ook zijn dat cliënten hulp krijgen, die zij niet op prijs stellen. Over alle domeinen gemiddeld is 20% van de aangeboden hulp niet gewenst of overmatig. Dat geldt vooral voor: omgaan met alcohol (48%) en drugs (38%), beheren van huishoudgeld (35%), innemen van medicatie (34%), invullen van vrije tijd (33%) en boodschappen doen (33%). We herkennen dit als typische twistpunten in de zorg: cliënten willen naar eigen inzicht middelen gebruiken, geld uitgeven en hun dag indelen; hulpverleners willen deze vrijheden soms inperken. Opvallend is dat seksualiteit en intimiteit ook hier tamelijk hoog scoort (30%): er zijn dus niet alleen relatief veel mensen die wel hulp willen, maar deze onvoldoende krijgen maar ook relatief veel mensen die wel hulp krijgen maar deze niet op prijs stellen. De aansluiting tussen vraag en aanbod is op dit gebied dus uitgesproken slecht.

De vragenlijst informeert niet alleen naar het krijgen van voldoende zorg maar ook naar de juistheid van de zorg (niet in tabel). Het antwoord op deze vraag is veelal positief. Als men hulp krijgt is dit in 78% (koken) tot 96% (vinden van de weg in de buurt) ook de juiste hulp; bij 35 van de 42 items krijgt ten minste 85% de juiste hulp. Sociale items (hulp bij contacten met cliënten en anderen) krijgen een wat lagere beoordeling en praktische items (formulieren invullen, hulp bij aankleden) een wat hogere, maar de onderlinge verschillen zijn niet groot. Cliënten vinden dus veeleer dat ze de hulp niet in de juiste hoeveelheid krijgen, dan dat de hulp op zich niet goed is.

Verschillen tussen regio's en naar sector

In variantie-analyses is nagegaan of de resultaten per regio of naar sector (intramuraal, beschermd wonen, ambulante) verschillen. We verrichtten de analyses op schaalniveau voor de variabelen krijgen van hulp, hulpbehoefte en onvervulde hulpbehoefte (te weinig hulp).

Wat betreft de sectoren was er alleen op de schalen wonen/huishouden (alle drie de variabelen) en ADL (krijgen van hulp en hulpbehoefte, maar niet onvervulde hulpbehoefte) een significant verschil ($p < .05$; $N=416$ tot $N=448$). Op deze variabelen scoorden de intramuraal verblijvende cliënten steeds het hoogst en de ambulante cliënten het laagst. Voor het overige ervaren de cliënten van de drie sectoren overeenkomstige hulpbehoeften en tekorten. Hierbij zij aangetekend dat de ambulante cliënten in zorg waren bij speciale projecten die veelal een substituerende functie hebben ten opzichte van intramurale zorg.

De regio's verschilden onderling vooral in de geboden hulp (op vijf van de zeven schalen), nauwelijks in de hulpbehoeften (één schaal) en niet in de onvervulde hulpbehoeften. Dat de geboden hulp verschild is weinig verwonderlijk, omdat per regio verschillende typen afdelingen aan het onderzoek deelnamen. Dat er vervolgens geen significante verschillen zijn in de mate waarin hulpbehoeften vervuld worden, geeft aan dat het frequente voorkomen van onvervulde hulpbehoeften een aandachtspunt is voor alle onderzochte regio's.

Verschillen naar leeftijd en geslacht

Als achtergrondvariabelen zijn voor dit onderzoek alleen leeftijd en geslacht van de cliënt gevraagd. Het verband tussen leeftijd en geslacht en de schaal-scores is meestal klein. Van de 24 gemaakte vergelijkingen (voor de acht schalen steeds geboden hulp, hulpbehoefte en onvervulde hulpbehoefte), verschillen mannen en vrouwen gemeten met een t-test significant ($p < .05$) op drie scores. Dit betreft steeds de psychiatrische hulp. Vrouwen ($n=183$) ontvangen in vergelijking tot mannen ($n=250$) meer psychiatrische hulp ($M=.54$ versus $M=.46$), willen meer psychiatrische hulp ($M=.63$ versus $M=.55$) en ervaren grotere tekorten aan psychiatrische hulp ($M=.30$ versus $M=.23$).

Spearman correlaties tussen leeftijd (verdeeld naar vijf leeftijdscategorieën van 18-25 jaar tot 66 jaar en ouder) en de schaalscores zijn zes maal significant: ouderen ontvangen vaker woon/huishoudelijke ($r=0,17$; $N=385$) en financieel-administratieve begeleiding ($r=0,12$; $N=367$); de behoefte aan woon/huishoudelijke begeleiding is ook groter ($r=0,13$; $N=383$) bij ouderen. Jongeren willen meer psychiatrische hulp ($r=-0,10$; $N=379$), ervaren meer tekorten aan psychiatrische hulp ($r=-0,15$; $N=377$) en ervaren over het totaal genomen meer zorgtekorten ($r=-0,11$; $N=378$). De correlaties zijn dus op zijn hoogst $r=0,17$.

Overigens dient hierbij aangetekend te worden dat er slechts weinig respondenten in de jongste en oudste leeftijdsgroepen zaten. Op het oog verschillen deze twee groepen wel behoorlijk van elkaar in zorgbehoeften, terwijl

de overige leeftijdsgroepen onderling vergelijkbare zorgbehoeften hebben. De jongste leeftijdsgroep (n=13/14) heeft vooral zorgbehoeften en –tekorten in psychologische, psychiatrische en sociale hulp, de ouderen (n=17) hebben meer behoefte aan praktische hulp bij wonen/huishouding en financiën. Concreet voorbeeld: 57% van de jongeren wil meer hulp om te ontdekken wat zij willen in het leven, tegen 29% van de groep 26- tot 65-jarigen en slechts 6% van de ouderen.

Gebruikservaringen en gebruikswaarde

De pretentie van de vragenlijst is dat deze zowel in onderzoek als in de praktijk kan worden toegepast. Daarbij dient de vragenlijst op geaggregeerd niveau bruikbare informatie voor sturing en kwaliteitsbewaking in de instelling te leveren. We gaan hier in op gebruikservaringen, eventuele aanpassingen en gebruiksmogelijkheden.

In het onderzoek naar de verstrekking verblijf werd naast de ‘lange’ Zorgbehoeftenlijst ook een korte vragenlijst toegepast. Deze volgt de acht domeinen van indicatiestelling in de langdurige zorg (psychisch functioneren, veiligheid, huisvesting, etc.) en kent aangepaste antwoordcategorieën. Ook al was deze vragenlijst aanzienlijk korter dan de hier beschreven versie, hij werd door de cliënten minder gewaardeerd. Door de concrete vragen over zorgbehoeften in de langere lijst hebben cliënten meer het gevoel hun ‘ei’ kwijt te kunnen; de vragen zijn voor hen relevanter en ze weten beter hoe ze op een vraag kunnen antwoorden.

De vragenlijst werd op twee verschillende manieren afgenomen. In het ene onderzoek vulden cliënten de lijst (in principe) zelfstandig in, in het andere onderzoek was een interviewer aanwezig bij het invullen. Belangrijkste gevolg van de aanwezigheid van een interviewer was dat er minder missende waarden waren: 0,5 versus 2,8 missende waarden bij zelfstandige invulling op 84 items die door iedereen moeten worden ingevuld. Aanwezigheid van een interviewer ging echter niet gepaard met een hogere interne consistentie van de schalen. Het verdient al met al aanbeveling om ondersteuning beschikbaar te hebben, doch dit is niet essentieel.

In dit onderzoek werd door cliënten niet gerapporteerd dat bepaalde domeinen ontbreken. Het is met andere woorden een vragenlijst die een goede dekking biedt van de uiteenlopende behoeften aan zorg en ondersteuning die cliënten met ernstige psychische stoornissen zoal hebben. Wel valt te overwegen om twee items die wel zijn opgenomen in de CAN, maar niet in de Zorgbehoeftenlijst, toe te voegen. Dit zijn de domeinen ‘telefoneren’ en ‘zorg voor de eigen kinderen’. Eveneens is te overwegen de vraag naar de juistheid van de

zorg weg te laten. In dit rapport hebben we met name gerapporteerd over de hoeveelheid zorg. Daarop was de nodige kritiek van cliënten. Zij waren wel te spreken over de juistheid van de zorg.

De vragenlijst informeert niet expliciet naar (behoefte aan) informele zorg. In veel zorgbehoeften kan niet alleen door professionals maar ook door familie, vrienden of burens worden voorzien. We hebben geen uitsplitsing gemaakt naar professionele en informele zorg om de vragenlijst simpel te houden. Achterhalen of ondersteuning bij voorkeur door professionals of het netwerk kan worden geleverd, kan beter in gesprekken worden gedaan. Dit is afhankelijk van beschikbaarheid, competentie en bereidheid. Wel valt te overwegen om bij de vraag naar ontvangen hulp en begeleiding een uitsplitsing te maken naar professionele en informele zorg.

Het instrument is nog niet volledig op zijn psychometrische waarde getest. In een ontwikkeling van jaren heeft het geleidelijk aan zijn vorm gekregen; de 'kinderziektes' zijn dus voorbij. Items kunnen gegroepeerd worden tot acht schalen met (op één uitzondering na) voldoende betrouwbaarheid. De test-hertest-betrouwbaarheid is nog niet bepaald; daarvoor is het nodig cliënten na een interval van enkele dagen de vragenlijst opnieuw voor te leggen. Ook is nog geen validiteitonderzoek verricht naar het verband tussen deze en andere zorgbehoeftenlijsten of tussen deze vragenlijst en andere domeinen. Wel sluiten de resultaten aan bij eerder zorgbehoeftenonderzoek met gebruik van andere lijsten (zie de volgende paragraaf).

Ten opzichte van een vorige versie is de vragenlijst vooral uitgebreid met psychologische of rehabilitatiebehoeften. Onverwacht bleken deze items bij statistische analyses sterk verwant te zijn met de psychiatrische schaal (de correlatie op schaalniveau is 0,59 voor ontvangen hulp en 0,63 voor de hulpbehoefte), zodanig dat zij tezamen een intern consistente schaal vormen. Een mogelijke verklaring is dat een deel van de psychiatrische schaal in termen van coping is beschreven (hulp bij *het omgaan met* stemmen horen) en dus deels een meer psychologische connotatie heeft.

We hebben in deze fase alleen de cliëntversie en niet de hulpverlenersversie getest. Onderzoek met een eerdere versie (Holkers, 2000; Reinking en Kroon, 2000), alsmede ander zorgbehoeftenonderzoek (Slade e.a., 1996; Slade e.a., 1999; Lasalvia e.a., 2000; Hansson e.a., 2001; Van Os e.a., 2002) toont onveranderlijk aan dat er weinig samenhang bestaat tussen het oordeel van de cliënt en diens hulpverlener over de zorgbehoeften van de cliënt. De hulpverlenersversie is bij individueel gebruik niet echt nodig, maar is wel van belang bij geaggregeerd gebruik. Met gebruik van een vorige versie van de Zorgbehoeftenlijst concludeerde Holkers (2000) bijvoorbeeld dat cliënten relatief veel zorgtekorten zagen op het vlak van relationele vaardigheden en omgang

met psychische problemen, waar de hulpverleners de desbetreffende begeleiding adequaat vonden. De hulpverleners op hun beurt vonden meer aandacht nodig voor zelfzorg en huishoudelijke vaardigheden, terwijl de cliënten op deze punten juist tevreden waren. Meestal zijn de verschillen in de behoeftehiërarchie minder scherp. Gemiddeld rapporteren cliënten en hulpverleners ongeveer evenveel zorgbehoeften, maar vinden cliënten vaker dat die behoeften onvervuld zijn (Swildens e.a., 2001; Lasalvia e.a., 2000; Slade e.a., 1999; Pols e.a., 2001).

De lengte van de vragenlijst beperkt het gebruik in situaties waarin het onderwerp zorgbehoeften slechts één van de vele aandachtsgebieden is. We denken dan aan toepassing in grotere onderzoeksbatterijen (met aandacht voor psychische klachten, kwaliteit van leven, sociaal netwerk, etc.). Wanneer zorgbehoeften als kernindicator worden opgevat, is dit instrument echter aantrekkelijk, vanwege de begrijpelijkheid voor de doelgroep en de goede dekking van het behoeftespectrum.

Een gebruiksmogelijkheid bij uitstek is een voorbereiding op gesprekken tussen hulpverlener en cliënt, waarin de hulpverlening tot dan toe wordt geëvalueerd en plannen worden gemaakt voor de toekomst. De vragenlijst levert dan een serie gesprekspunten op over te veel of te weinig ontvangen hulp en de inhoudelijke richting van de vervolghulp. De vragenlijst is ook te gebruiken bij het begin van een hulpverleningstraject of ter ondersteuning van indicatiestelling. Het volstaat dan om per domein te vragen of de cliënt op het bewuste terrein hulp of begeleiding wil; de overige vragen zijn niet van toepassing.

We verwachten dat de resultaten van het instrument zullen verschillen afhankelijk van gebruiksdoel en de gesprekspartner. In deze pilot had invulling van de vragenlijst geen gevolgen voor de persoonlijke hulpverlening; de persoonlijke informatie werd niet doorgegeven aan hulpverleners. In een hulpverleningscontext zal de drempel om zorgtekorten te signaleren vermoedelijk hoger zijn. Men kan huiverig zijn om kritiek te leveren op de hulpverlening en de beantwoording is minder vrijblijvend: een gesignaleerd zorgtekort kan als consequentie hebben dat de hulpverlener ook echt wat met het thema gaat doen (“Als ik nu opschrijf dat ik hier weg wil, zit ik er aan vast”). In pilots met de vragenlijst wezen hulpverleners dan ook op het belang van een goede introductie over de manier waarop met de resultaten wordt omgegaan. De mogelijke verschillen in resultaat tussen een onderzoekers- en hulpverlenerafname impliceren dat de hier gevonden schaalgemiddelden niet zonder meer als referentie kunnen dienen bij individueel gebruik in de hulpverlening.

Voor managers biedt het instrument inzicht in de aansluiting tussen vraag en aanbod en de inhoudelijke richting waarin aanbod ontwikkeld dient te worden. Het instrument biedt echter geen directe vertaling naar benodigde capaciteiten in het circuit langdurige zorg. De Woonwensenlijst, een toevoeging aan de Zorgbehoeftenlijst die ingaat op de gewenste woonsituatie, geeft wel zicht op de aard van het door cliënten gewenste huisvestingsaanbod, maar ook hier gaat een directe vertaling naar verdeling van intramurale, ambulante en beschermd wonen-capaciteit voorbij aan de dynamiek en context waarin de bewuste antwoorden tot stand komen.

Vergelijking met ander zorgbehoeftenonderzoek

Cliënten ervaren de meeste onvervulde zorgbehoeften op psychisch en sociaal gebied. Dat blijkt uit deze studie, maar ook bij gebruik van andere instrumenten. In onderzoek met de Camberwell Assessment of Need zijn de meeste onvervulde behoeften te vinden op de domeinen sociale contacten, psychisch onwelbevinden, seksualiteit, intieme relaties, dagelijkse bezigheden, psychotische symptomen en informatie over toestand en behandeling (McCrone e.a., 2001; Bengtsson-Tops en Hansson, 1999; Van Busschbach en Wiersma, 1999; Swildens e.a., 2001; Pols e.a., 2001).

De domeinen waarop cliënten in deze studie de meeste onvervulde behoeften ervaren, ontbreken veelal in de overige vragenlijsten of zijn daar gegroepeerd tot een globale categorie als “psychisch onwelbevinden”. De Zorgbehoeftenlijst toont grote door cliënten ervaren tekorten in de ondersteuning bij bijvoorbeeld “zelfvertrouwen krijgen”, “ontdekken wat u wilt in uw leven” en “gevoelens uiten”. Dat onze vragenlijst in hogere mate onvervulde zorgbehoeften aan het licht brengt, lijkt dus niet zozeer terug te voeren tot een andere wijze van uitvragen, maar tot een andere itempool. Items over een vergelijkbaar onderwerp, geformuleerd in dezelfde mate van abstractie, kennen in ons onderzoek onvervulde zorgbehoeften op het niveau van de CAN-onderzoeken.

De Zorgbehoeftenlijst biedt voor het eerst inzicht in als te veel ervaren zorg. Ook hier zien we verrassend hoge percentages. Maar liefst 20% van de geboden hulp wordt als ongewenst of overmatig ervaren. De bevroagde cliënten willen al met al slechts in beperkte mate meer zorg, maar vooral andere zorg.

Satisfactie en zorgbehoeften

Veel onderzoekers verliezen langzamerhand hun interesse in satisfactie vragenlijsten. Steeds opnieuw blijkt dat cliënten overwegend tevreden zijn met de ontvangen hulp en dat oordeel lijkt nauwelijks te variëren met de aard van de aangeboden zorg.

In dat licht bezien lijkt het merkwaardig dat de Zorgbehoeftenlijst wél veel kritiek van cliënten op de ontvangen zorg genereert. Williams e.a. (1998) wijst in een verklaring voor hoge satisfactiescores op de lange weg van ervaringen met de zorg naar ontevredenheid. Volgens de auteurs vragen cliënten zich bij een negatieve ervaring (impliciet) af of de hulpverlening op het betreffende gebied een taak heeft en vervolgens (bij een negatief oordeel) of de hulpverlening schuld heeft. Pas als ook deze vraag bevestigend wordt beantwoord, komt de cliënt tot een negatief tevredenheidsoordeel. Als de cliënt zich bij het zoeken naar werk bijvoorbeeld behoorlijk onthand voelt, maar denkt dat de hulpverlening geen taak heeft in het begeleiden naar werk (“het zijn tenslotte dokters en verpleegkundigen”) of op dit gebied geen schuld treft (“ze hebben het al zo druk en doen hun best”), dan blijft een negatief tevredenheidsoordeel uit.

Door de wijze van uitvragen worden deze filters in de Zorgbehoeftenlijst vermeden. De cliënt beoordeelt of hij voldoende ondersteuning krijgt op een bepaald gebied, los van de vraag of de hulpverlening hier een taak heeft. “Te weinig hulp” is minder beladen dan “ontevreden zijn over de hulpverlener”.

Een roep om persoonlijke aandacht

De nummer één-positie op het terrein van onvervulde zorgbehoeften wordt ingenomen door eenzaamheid, een combinatie van een psychisch en sociaal probleem bij uitstek. Hetzelfde was het geval bij gebruik van eerdere versies van de vragenlijst (Reinking & Kroon, 2000; Holkers, 2000). Uit veel onderzoek is bekend dat cliënten in de langdurige zorg een beperkt sociaal netwerk hebben. Hulpverleners hebben echter veelal geen interventies beschikbaar om verbetering te brengen in de sociale problematiek (Kroon e.a., 2000; Swildens e.a., 2001). Zo werden in het onderzoek van Swildens de oorspronkelijke sociale rehabilitatiedoelen van cliënten gaandeweg omgebogen in de richting van andere domeinen waarop hulpverleners meer interventiemogelijkheden hebben. In dit onderzoek zien we in het bijzonder een slechte aansluiting tussen vraag en aanbod bij seksualiteit en intimiteit. Ook dit is een erkend probleemgebied voor de hulpverlening (Gaal & Van Weeghel, 1998).

Hoewel er over het algemeen weinig leeftijds- en geslachtsverschillen waren, bleek dat de (kleine) groep 18-25 jarigen een afwijkend profiel te hebben met veel onvervulde zorgbehoeften op het psychische en sociale domein. Het lijkt raadzaam deze groep, die nu slechts beperkt in het onderzoek voorkwam, uitgebreider te bevragen op zorgbehoeften.

Het grote aantal ervaren tekorten op psychische en sociale domeinen wijst ons inziens op een ernstig gebrek aan persoonlijke aandacht voor de cliënten (van hulpverleners of anderen; vergelijk ook “Een keten van lege zondagen” van Van Wijngaarden e.a., 2001). In de zorg voor mensen met ernstige psychische stoornissen staat een goed ingestelde medicatie en praktische ondersteuning kennelijk te zeer op de voorgrond. De cliënten willen veel meer aandacht voor de eigen individualiteit, voor persoonlijke wensen en zorgen en willen minder als controle ervaren hulp (op de daginvulling, de uitgaven en het middelengebruik).

De extra persoonlijke aandacht dient dan vooral uit te gaan naar “ontdekken wat u wilt in uw leven”, “dingen op een rijtje zetten” en “zelfvertrouwen krijgen”, maar ook naar “omgaan met stemmen horen, somberheid of angsten”. De term “uitbehandeld” is dus allerminst van toepassing op deze groep met chronisch psychiatrische problematiek. Uit alles spreekt een behoefte om meer greep te krijgen op het eigen leven.

De vragenlijst maakt niet expliciet wie de gever van deze persoonlijke aandacht dient te zijn. Naast professionele initiatieven passen hierin ook door cliënten zelf geïnitieerde herstel- en ondersteuningsgroepen (bijvoorbeeld Boevink e.a., 2002).

Literatuur

Anthony W. Recovery from mental illness: The guiding vision of the mental health service system in the 1990s. *Psychosocial Rehabilitation Journal* 1993; 16: 11-23.

Bengtsson-Tops A, Hansson L. Clinical and social needs of schizophrenic outpatients living in the community: the relationship between needs and subjective quality of life. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 1999; 34: 513-518.

Beuzekom D van, Vries W de, Kroon H. Protocol indicatiestelling langdurig zorgafhankelijken. Utrecht: Trimbos-instituut, 1999.

Boevink W, Beuzekom J van, Gaal E, Jadby A, Jong F, et al. Samen werken aan herstel: van ervaringen delen naar kennis overdragen. Utrecht, Trimbos-instituut, 2002.

Borgesius E, Brunenberg W. Behoeftte aan asiel? Woon- en zorgbehoefte van 'achterblijvers' in de psychiatrie. Utrecht: Trimbos-instituut, 1999.

Busschbach J van, Wiersma D. Behoeftte, zorg en rehabilitatie in de chronische psychiatrie. Een epidemiologische studie naar de chronisch-psychiatrische populatie in de regio noordoost en oost Groningen, naar de prevalentie en de aard van hun zorgbehoefte, hun tevredenheid met de zorg en hun kwaliteit van leven. Groningen, Rijksuniversiteit Groningen, 2001.

Gaal E, Weeghel J van. Intieme vragen: intimiteit en seksualiteit bij langdurig zorgafhankelijke cliënten. Utrecht: Trimbos-instituut, 1998.

Hansson L, Vinding HR, Mackeprang T, Sourander A, Werdelin G, et al. Comparison of key worker and patient assessment of needs in schizophrenic patients living in the community. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 2001; 103: 45-51.

Holkers E. Chronisch tekort. Groningen, Stichting GGZ Groningen, 2000

Lasalvia A, Ruggeri M, Mazzi MA, Dall'Agnola RB. The perception of needs for care in staff and patients in community-based mental health services. The South-Verona Outcome Project 3. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 2000; 102: 366-375.

McCrone P, Leese M, Thornicroft G, Schene AH, Knudsen HC et al. A comparison of needs of patients with schizophrenia in five European countries: the EPSILON Study. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 2001; 103: 370-379.

Mulder CL, Sytma S, Wierdsma AI. Statusmeting en instrumentgestuurde planning in de GGZ. Een zoektocht naar de heilige graal. *Maandblad Geestelijke volksgezondheid* 2000; 55: 790-799.

Os J van, Delespaul PAEG, Radstake DWS, Hilwig MM, Bak MLFJ, Driessen GAM. Kernparameters ter evaluatie van een zorgprogramma voor psychotische patiënten. *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 2001; 56: 952-966.

Os J van, Altamura AC, Bobes J, Owens DC, Gerlach J, Hellewell JSE, et al. 2-COM: an instrument to facilitate patiënt-professional communication in routine clinical practice. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 2002; 106: 446-452.

Phelan M, Slade M, Thornicroft G, Dunn G, Holloway F, et al. The Camberwell Assessment of Need: The validity and reliability of an instrument to assess the needs of people with severe mental illness. *British Journal of Psychiatry* 1995; 167: 589-595.

Pols J, Michon H, Depla M, Kroon H. *Rehabilitatie als praktijk: een etnografisch onderzoek in twee psychiatrische ziekenhuizen*. Utrecht: Trimbo's-instituut, 2001.

Reinking D, Kroon H. *Vraaggerichte zorg voor langdurig zorgafhankelijke cliënten in de GGZ regio Oost-Veluwe*. Arnhem: Provincie Gelderland, 2000. PsyGe-reeks, nr. 12.

Slade M, Phelan M, Thornicroft G, Parkman S. The Camberwell Assessment of Need (CAN): comparison of assessments by staff and patients of the needs of the severely mentally ill. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 1996; 31: 109-113.

Slade M, Phelan M, Thornicroft G. A comparison of needs assessed by staff and by an epidemiologically representative sample of patients with psychosis. *Psychological Medicine* 1998; 28: 543-550.

Slade M, Leese M, Taylor R, Thornicroft G. The association between needs and quality of life in an epidemiologically representative sample of people with psychosis. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 1999; 100: 149-157.

Swildens W, Keijzerswaard A van, Valenkamp M. *Rehabilitatie: hoe langer, hoe beter. Onderzoek naar individuele rehabilitatie in de psychiatrie*. Amsterdam: SWP, 2001.

Werf LJ van der, Goedhart AW. De Zorg-Aanbod-Schaal (ZAS). Een beoordelings-schaal voor zorg aan chronisch psychiatrische patiënten. *Tijdschrift voor Psychiatrie* 1994; 36: 439-444.

Wijngaarden B van, Wennink HJ. *ZES zorgevaluatie score. Een schaal voor het meten van tevredenheid met het wonen in institutionele voorzieningen*. 1988

Wijngaarden B van, Bransen M, Wennink H. *Een keten van lege zondagen*. Utrecht: GGZ-Nederland, 2001.

Williams B, Coyle J, Healy D. The meaning of patient satisfaction: an explanation of high reported levels. *Social Science and Medicine* 1998; 47: 1351-1359.

Wolf JRLM. Client needs and quality of life. *Psychiatric Rehabilitation Journal* 1997; 20: 16-24.

Bijlage 1:

Samenstelling schalen Zorgbehoeftenlijst

(items gesorteerd naar item-totaal correlatie op hulpbehoefte)

Psychisch:

Psychologisch:

- duidelijkheid krijgen over problemen
- ontdekken wat u wilt in uw leven
- zelfvertrouwen
- uiten van gevoelens
- praten over wat u heeft meegemaakt in uw leven
- welke hulp of ondersteuning het beste is

Psychiatrisch:

- omgaan met verdriet of tegenslag
- omgaan met stemmen horen, somberheid, angsten
- omgaan met onverwachte situaties
- plotseling boos worden op anderen
- gevoel uzelf wat aan te willen doen
- tijdig aangeven als het slechter gaat

Sociaal (relaties en dagbesteding)

- contact met anderen
- contact met andere cliënten
- eenzaamheid
- invullen van vrije tijd
- voor uzelf opkomen
- vinden en houden van dagbesteding
- omgaan met ruzies en conflicten
- contact met familie
- seksualiteit en intimiteit
- werk

ADL

- uzelf wassen
- uzelf aankleden
- verzorgen uiterlijk
- eten
- lichamelijke handicaps
- incontinentie

Wonen/huishouden

- boodschappen doen
- reizen met auto, bus, trein
- regelmatig innemen medicatie
- koken
- op tijd naar bed gaan en opstaan
- vinden van de weg in de buurt
- schoonhouden kamer/huis

Financiën/administratie

- contacten met sociale instanties
- beheren van financiën
- formulieren invullen en brieven beantwoorden
- beheren huishoudgeld

Verslaving

- omgaan met gokproblemen
- omgaan met niet voorgeschreven medicijnen en drugs
- omgaan met alcohol

Schaalscores voor ontvangen hulp en hulpbehoefte worden berekend door alle itemscores op te tellen (1=ja, 0=nee) en te delen door het aantal ingevulde items. Wanneer meer dan 20% van de items missen wordt geen schaal score berekend.

Bijlage 2: Geboden hulp, hulpbehoefte, (on)vervulde hulpbehoefte en hulpoverschot per item (gesorteerd naar onvervulde hulpbehoefte)

	<i>Hulpbehoefte</i>		<i>Ontvangst hulp</i>		<i>Onvervulde hulpbehoefte</i>		<i>Te veel hulp (alleen voor degenen die hulp ontvangen)</i>		<i>Vervulde hulpbehoefte (alleen voor degenen met een hulpbehoefte)</i>	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Omgaan met eenzaamheid	446	51,8	455	30,1	449	33,6	135	16,3	235	35,7
Zelfvertrouwen krijgen	447	57,5	447	43,2	447	30,4	196	16,8	257	47,1
Dingen op een rijtje te zetten	449	68,2	452	57,7	449	30,3	259	12,7	306	55,6
Ontdekken wat u wilt in uw leven	449	57,7	455	44,0	452	30,1	198	12,6	262	48,1
Omgaan met horen van stemmen, somberheid of angsten	450	58,7	451	48,6	451	29,7	220	11,4	266	49,6
Praten over wat u heeft meegemaakt in uw leven	453	67,3	458	57,6	454	29,7	262	11,5	306	55,9
Verdriet en tegenslag	456	67,3	457	56,9	456	29,6	261	9,2	307	56,0
Leren gevoelens te uiten	452	50,9	454	34,6	453	27,8	157	10,8	231	45,5
Omgaan met onverwachte situaties	449	67,5	453	54,1	451	27,7	244	9,8	305	59,0
Aangeven als het slechter gaat	452	75,9	452	76,8	450	27,6	346	15,3	341	63,6
Voor zichzelf opkomen	451	47,7	457	35,2	453	24,9	159	13,8	217	47,9
Omgaan met ruzies en conflicten	448	52,0	454	44,9	449	24,3	202	18,8	234	53,4
Contact met anderen	452	36,1	454	20,3	452	22,6	92	17,4	163	37,4
Ontdekken welke hulp het beste is	453	68,2	454	60,1	451	22,6	272	12,5	308	66,9
Gevoel zichzelf wat aan te doen	454	37,0	456	27,6	454	21,8	125	10,4	168	41,1
Reizen met auto, bus of trein	449	31,0	450	15,8	449	21,6	72	15,3	140	30,7
Contacten met sociale instanties	448	64,1	453	56,3	449	21,4	254	8,7	288	66,7
Plotseling boos worden op anderen	451	41,2	456	31,4	451	20,6	140	18,6	186	50,0
Dagbesteding	450	48,0	456	49,1	452	18,4	222	24,3	218	61,9
Schoonhouden van kamer/huis	452	50,7	455	50,1	451	17,7	228	20,2	231	65,4

	<i>Hulpbehoefte</i>		<i>Ontvangst hulp</i>		<i>Onvervulde hulpbehoefte</i>		<i>Te veel hulp (alleen voor degenen die hulp ontvangen)</i>		<i>Vervulde hulpbehoefte (alleen voor degenen met een hulpbehoefte)</i>	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Invullen van vrije tijd	447	37,8	453	35,3	447	17,7	159	33,3	170	53,5
Formulieren invullen en brieven beantwoorden	449	65,7	453	59,4	448	17,0	268	9,0	295	74,2
Contact met andere cliënten	449	29,4	452	24,6	449	16,9	110	26,4	135	43,7
Seksualiteit en intimiteit	452	23,9	454	12,3	451	16,9	56	30,4	108	29,6
Contact met familie	451	32,2	454	25,6	450	16,7	116	26,7	146	48,6
Vinden van werk	451	34,8	452	25,4	450	16,4	114	14,9	156	52,6
Beheren van financiën	448	47,8	453	48,3	447	13,4	216	20,8	214	72,0
Boodschappen doen	449	25,6	457	24,3	450	13,3	107	32,7	117	48,7
Koken	441	28,1	443	24,2	438	11,0	106	22,6	127	62,2
Vinden van de weg in de buurt	453	23,4	455	20,0	453	10,2	91	24,2	106	56,6
Lichamelijke handicaps	453	17,7	456	15,8	455	8,6	73	16,4	82	52,4
Op tijd naar bed gaan en opstaan	454	18,7	455	16,5	453	8,4	75	26,7	85	55,3
Beheren van huishoudgeld	447	29,1	449	32,0	446	8,3	146	34,9	129	71,3
Omgaan met drugs	453	16,8	457	18,2	453	8,2	81	38,3	76	51,3
Eten	452	15,5	454	14,5	452	7,3	66	27,3	71	53,5
Innemen van medicatie	453	33,3	457	42,7	453	6,2	193	33,7	152	81,6
Verzorgd uiterlijk	454	13,4	457	11,2	455	6,2	51	25,5	62	54,8
Omgaan met alcohol	455	12,8	457	19,0	455	4,6	87	48,3	58	63,8
Incontinentie	444	10,4	447	9,0	444	4,5	41	19,5	46	56,5
Zichzelf wassen	451	10,2	455	8,8	452	4,2	39	18,0	47	59,6
Gokproblemen	455	7,5	456	5,7	455	3,5	26	23,1	35	54,3
Zichzelf aankleden	452	5,1	457	4,2	452	2,2	18	22,2	23	56,5

ZORGBEHOEFTELIJST

Regio:

Instelling:

Afdeling:

INSTRUCTIE

Deze vragenlijst bestaat uit een aantal onderdelen die betrekking hebben op allerlei dagelijkse zaken. Dergelijke dagelijkse dingen (zoals bijvoorbeeld: wassen en aankleden) zijn voor iedereen van toepassing. Ook worden er vragen gesteld over zaken die minder, of misschien wel helemaal niet, op uw situatie van toepassing zijn (zoals wellicht: gokken). Ook dan willen we graag dat u de vragen beantwoordt.

Steeds worden per onderdeel een aantal vragen gesteld.

- a. Eerst wordt gevraagd of u op een bepaald gebied hulp of begeleiding krijgt. Die hulp en begeleiding kan er heel verschillend uitzien. Bij boodschappen doen kan het bijvoorbeeld gaan om het voor u opstellen van een boodschappenlijstje, aansporing om boodschappen te doen, meegaan naar de winkel tot aan dat u zelf eigenlijk nooit boodschappen doet, maar dat anderen dit voor u doen. Het is de bedoeling dat u het antwoord (ja of nee) aankruist dat op uw situatie van toepassing is.
- b. Vervolgens wordt gevraagd of u op dat gebied zelf vindt dat u hulp of begeleiding nodig heeft. Wanneer u daarbij 'ja' antwoordt dan kunt u vervolgens aangeven in welke mate u deze hulp of begeleiding nodig heeft: meer, minder of evenveel hulp dan u nu krijgt.
- c. Tenslotte wordt aan u gevraagd om aan te geven of u vindt dat u de juiste hulp krijgt. Waar het bij b gaat om de hoeveelheid, gaat het nu om de soort of kwaliteit van de hulp. Als u bij het beheren van de financiën graag wilt dat u daarover regelmatig kunt overleggen, terwijl het financieel beheer nu geheel door anderen wordt gedaan, dan vult u in dat u niet de juiste hulp krijgt. Als u geen hulp krijgt is deze vraag voor u niet van toepassing.

1. Boodschappen doen

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het boodschappen doen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het boodschappen doen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

2. Koken

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het koken?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het koken?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

3. Schoonhouden van eigen kamer/huis

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het schoonhouden van uw eigen kamer/huis?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het schoonhouden van uw eigen kamer/huis?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

4. Contact met andere cliënten

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het contact met andere cliënten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met andere cliënten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

5. Contact met familie

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het contact met familie?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met familie?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

6. Contact met anderen

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het contact met anderen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met anderen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

7. Reizen met auto, bus of trein?

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het reizen met auto, bus of trein?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het reizen met auto, bus of trein?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

8. Invullen van uw vrije tijd

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het invullen van uw vrije tijd?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het invullen van uw vrije tijd?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

9. Dagbesteding

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het vinden en houden van dagbesteding?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden en houden van dagbesteding?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

10. Vinden van werk

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het vinden van werk?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden van werk?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

11. Sociale instanties

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het leggen en onderhouden van contacten met sociale instanties (bijvoorbeeld de gemeente of het ziekenfonds)?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het leggen en onderhouden van contacten met sociale instanties?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

12. Huishoudgeld

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het beheren van het huishoudgeld?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het beheren van het huishoudgeld?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

13. Financiën

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het beheren van uw financiën?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het beheren van uw financiën?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

14. Tijdig aangeven wanneer het slechter met u gaat.

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het tijdig aangeven als het slechter met u gaat?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het tijdig aangeven als het slechter met u gaat?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

15. Op tijd naar bed gaan en opstaan

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het op tijd naar bed gaan en opstaan?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het op tijd naar bed gaan en opstaan?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

16. Regelmatig innemen van medicatie

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het regelmatig innemen van medicatie? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het regelmatig innemen van medicatie? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

17. Plotseling boos worden op anderen

- a Krijgt u hulp of begeleiding als u plotseling boos wordt op anderen? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft als u plotseling boos wordt op anderen? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

18. Omgaan met onverwachte situaties

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met onverwachte situaties? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met onverwachte situaties? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

19. Omgaan met alcohol

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met alcohol?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met alcohol?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

20. Omgaan met niet voorgeschreven medicijnen en drugs

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met niet voorgeschreven medicijnen en drugs?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met niet voorgeschreven medicijnen en drugs?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

21. Gokproblemen

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met gokproblemen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met gokproblemen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

22. Eenzaamheid

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met eenzaamheid?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met eenzaamheid?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

23. Horen van stemmen, somberheid of angsten

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met het horen van stemmen, somberheid of angsten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met het horen van stemmen, somberheid of angsten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

24. Uzelf wassen

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het uzelf wassen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het uzelf wassen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

25. Uzelf aankleden

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het uzelf aankleden?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het uzelf aankleden?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wilt u dan:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)			

26. Verzorging van uiterlijk

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het hebben van een verzorgd uiterlijk?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het hebben van een verzorgd uiterlijk?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wilt u dan:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)			

27. Incontinentie

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij incontinentie?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij incontinentie?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wilt u dan:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)			

28. Eten

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het eten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het eten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

29. Lichamelijke handicaps

a	Krijgt u hulp of begeleiding vanwege lichamelijke handicaps?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft vanwege lichamelijke handicaps?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

30. Omgaan met ruzies en conflicten

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met ruzies en conflicten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met ruzies en conflicten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

31. Omgaan met verdriet of tegenslag

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met verdriet of tegenslag? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met verdriet of tegenslag? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

32. Seksualiteit en intimiteit

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het omgaan met seksualiteit en intimiteit? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met seksualiteit en intimiteit? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

33. Voor uzelf opkomen

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het voor uzelf opkomen? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het voor uzelf opkomen? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

34. Wanneer u uzelf wat aan wil doen

- a Krijgt u hulp of begeleiding bij het gevoel dat u uzelf wat aan wil doen?
 niet van toepassing Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het gevoel dat u uzelf wat aan wil doen?
 Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij?
 niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding) Ja Nee

35. Ontdekken wat u wilt in uw leven

- a Krijgt u hulp of begeleiding om te ontdekken wat u wilt in uw leven? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om te ontdekken wat u wilt in uw leven? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij?
 niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding) Ja Nee

36. Wat u heeft meegemaakt in uw leven

- a Krijgt u hulp of begeleiding om te praten over wat u hebt meegemaakt in uw leven? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om te praten over wat u hebt meegemaakt in uw leven? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij?
 niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding) Ja Nee

37. Welke hulp of ondersteuning voor u het beste is

- a Krijgt u hulp of begeleiding om te ontdekken welke hulp of ondersteuning voor u het beste is? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om te ontdekken welke hulp of ondersteuning voor u het beste is? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

38. Uiten van gevoelens

- a Krijgt u hulp of begeleiding om te leren uw gevoelens te uiten? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft uw gevoelens te uiten? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

39. Duidelijkheid krijgen over uw problemen

- a Krijgt u hulp of begeleiding om de dingen op een rijtje te zetten, om meer duidelijkheid te krijgen over uw problemen? Ja Nee
- b Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om de dingen op een rijtje te zetten, om meer duidelijkheid te krijgen over uw problemen? Ja Nee
- Indien *ja*, wilt u dan:
- meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt u de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)

40. Zelfvertrouwen

a	Krijgt u hulp of begeleiding om meer vertrouwen in uzelf te krijgen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om meer vertrouwen in uzelf te krijgen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

41. Formulieren invullen en brieven beantwoorden

a	Krijgt u hulp of begeleiding om formulieren in te vullen en brieven te beantwoorden?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om formulieren in te vullen en brieven te beantwoorden?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

42. Het vinden van de weg in de buurt

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het vinden van de weg in de buurt?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden van de weg in de buurt?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

(ITEM 43 en 44 maken geen deel uit van de originele vragenlijst, maar zijn toegevoegd met het oog op dekking van de CAN-domeinen)

43. Zorgen voor de eigen kinderen

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het zorgen voor uw kinderen?	☐ Ja	☐ Nee (of ik heb geen kinderen)
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft om voor uw kinderen te zorgen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

44. Telefoneren

a	Krijgt u hulp of begeleiding bij het telefoneren?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u zelf dat u hulp of begeleiding nodig heeft bij het telefoneren?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wilt u dan:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan u nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt u de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (ik krijg geen hulp of begeleiding)		

WOONWENSEN

Waar wilt u wonen en hoeveel begeleiding wilt u daarbij?

1. Ik woon het liefst	☐ 1. ver weg van stad of dorp ☐ 2. op een rustige plek in een stad of dorp ☐ 3. op een drukke plek in een stad of dorp
2. Hoe bereikbaar moeten uw werk, activiteiten, winkels en ontmoetingscentrum zijn?	☐ 1. op loopafstand ☐ 2. op een plek die met openbaar vervoer goed bereikbaar is ☐ 3. het maakt me niet uit
3. Ik woon het liefst	☐ 1. zelfstandig ☐ 2. in een instelling, zoals een psychiatrisch ziekenhuis, of een beschermde woonvorm
4. Hoeveel begeleiding wilt u?	☐ 1. ik wil dat er dag en nacht begeleiding aanwezig is in mijn woning of instelling ☐ 2. ik wil dat er overdag begeleiding is en 's avonds en in het weekend kan ik altijd contact opnemen met een begeleider ☐ 3. ik wil dat er enkele keren per week een begeleider langskomt ☐ 4. ik wil alleen begeleiding als ik daar zelf om vraag

Met wie wilt u wonen?

5. Vindt u het belangrijk om zelf uw medebewoners te kunnen kiezen?	☐ 1. niet van toepassing, ik wil alleen wonen ☐ 2. nee, het maakt mij niet uit met wie ik samenwoon ☐ 3. nee het maakt mij wel uit met wie ik samenwoon, maar ik hoef deze mensen niet per se zelf uit te kiezen ☐ 4. ja, ik vind het belangrijk dat ik mijn medebewoners zelf kan kiezen
6. Ik woon het liefst	☐ 1. alleen ☐ 2. met mijn partner ☐ 3. met een of twee anderen ☐ 4. met meerdere mensen in een groep
7. Vindt u het belangrijk dat familie of bekenden in de buurt wonen?	☐ 1. nee, het maakt me niet uit of er bekenden in de buurt wonen ☐ 2. ja, familie of vrienden in de buurt is belangrijk ☐ 3. ja, veel bekenden in de buurt is belangrijk

Hoe is het gesteld met de woonveiligheid?

8. Voelt u zich veilig in uw woning/ de instelling waar u verblijft?	☐ ☐ ☐ ☐	1. ik voel me altijd veilig 2. ik voel me meestal veilig 3. ik voel me soms onveilig 4. ik voel me bijna altijd onveilig
9. Voelt u zich veilig in uw woonbuurt?	☐ ☐ ☐ ☐	1. ik voel me altijd veilig 2. ik voel me meestal veilig 3. ik voel me soms onveilig 4. ik voel me bijna altijd onveilig

Toekomstperspectief

10. Hoe lang denkt u nog op deze manier te blijven wonen?	☐ ☐ ☐ ☐	1. weet ik niet 2. minder dan een jaar 3. minder dan 5 jaar 4. meer dan 5 jaar 5. waarschijnlijk altijd
---	--	---

Bent u vrouw of man?

vrouw

man

Wat is uw leeftijd?

18-25 jaar

26-35 jaar

36-50 jaar

51-65 jaar

66 en ouder

Hartelijk dank voor uw medewerking

ZORGBEHOEFTELIJST (HULPVERLENERVERSIE)

Hulpverlener:

Cliënt:

Afdeling:

Cliëntnummer:

Sekse:

Geboortedatum:

INSTRUCTIE

Deze vragenlijst is bestemd voor de hulpverlener (begeleider, behandelaar, verpleegkundige, casemanager) die het best op de hoogte is van de inhoud van de zorg en de leefsituatie van de cliënt. Bij elk van de onderwerpen wordt een aantal vragen gesteld.

- a. Eerst wordt gevraagd of de cliënt op een bepaald gebied hulp of begeleiding krijgt.
- b. Vervolgens wordt gevraagd of u als professional vindt dat de cliënt op dat gebied hulp of begeleiding nodig heeft (ongeacht het feit of de cliënt nu wel of geen hulp krijgt). Hulp en begeleiding kunt u breed opvatten van stimulans en advies tot het overnemen van activiteiten. Wanneer u deze vraag met ja heeft beantwoord kunt u vervolgens aangeven of de cliënt volgens u voldoende te veel of te weinig hulp krijgt. Als u bij vraag a heeft aangegeven dat de cliënt geen hulp krijgt en bij vraag b dat u wel hulp nodig acht, vult u als antwoord op de vervolgvraag in 'meer hulp of begeleiding'.
- c. Tenslotte kunt u aangeven of de cliënt volgens u de juiste hulp krijgt. Waar het in vraag b louter gaat om de hoeveelheid hulp, gaat het hier om de passendheid van de hulp. Met een negatief oordeel kunt u uitdrukken dat de cliënt niet de juiste soort hulp/begeleiding krijgt of dat het gebodene van onvoldoende kwaliteit is. Als de cliënt geen hulp krijgt hoeft u deze vraag niet in te vullen.

U wordt verzocht de vragenlijst (voor zover van toepassing) volledig in te vullen. De a en b vragen worden altijd ingevuld. Dat geldt ook voor items die niet van toepassing zijn bij deze cliënt. Als het vinden van werk (vraag 10) bijvoorbeeld niet aan de orde is, vult u in dat de cliënt geen begeleiding krijgt (10a) en dit momenteel ook niet nodig heeft (10b). Als u echter van mening bent dat het vinden van werk wel degelijk een aandachtspunt voor hulp of begeleiding zou mogen zijn, dan vult u bij 10b 'ja' in.

1. Boodschappen doen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het boodschappen doen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het boodschappen doen?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

2. Koken

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het koken?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het koken?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

3. Schoonhouden van eigen kamer/huis

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het schoonhouden van eigen kamer/huis?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het schoonhouden van eigen kamer/huis?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

4. Contact met andere cliënten

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het contact met andere cliënten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met andere cliënten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

5. Contact met familie

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het contact met familie?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met familie?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

6. Contact met anderen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het contact met anderen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het contact met anderen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

7. Reizen met auto, bus of trein?

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het reizen met auto, bus of trein?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het reizen met auto, bus of trein?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

8. Invullen van de vrije tijd

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het invullen van de vrije tijd?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het invullen van de vrije tijd?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

9. Dagbesteding

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het vinden en houden van dagbesteding?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden en houden van dagbesteding?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

10. Vinden en behouden van werk

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het vinden of behouden van werk?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden of behouden van werk?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

11. Contacten met sociale instanties

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het leggen en onderhouden van contacten met sociale instanties (bijvoorbeeld de gemeente of het ziekenfonds)?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het leggen en onderhouden van contacten met sociale instanties?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

12. Huishoudgeld

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het beheren van het huishoudgeld?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het beheren van het huishoudgeld?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

13. Financiën

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het beheren van zijn/haar financiën?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het beheren van zijn/haar financiën?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

14. Tijdig aangeven wanneer het slechter gaat

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het tijdig aangeven als het slechter met hem/haar gaat?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het tijdig aangeven als het slechter met hem/haar gaat?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

15. Op tijd naar bed gaan en opstaan

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het op tijd naar bed gaan en opstaan?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het op tijd naar bed gaan en opstaan?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

16. Regelmatig innemen van medicatie

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het regelmatig innemen van medicatie?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het regelmatig innemen van medicatie?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

17. Plotseling boos worden op anderen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding als hij/zij plotseling boos wordt op anderen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft als hij/zij plotseling boos wordt op anderen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

18. Omgaan met onverwachte situaties

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met onverwachte situaties?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met onverwachte situaties?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

19. Omgaan met alcohol

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met alcohol?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met alcohol?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

20. Omgaan met niet voorgeschreven medicijnen en drugs

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het misbruik van niet voorgeschreven medicijnen en drugs?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het misbruik van niet voorgeschreven medicijnen en drugs?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

21. Gokproblemen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij gokproblemen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij gokproblemen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

22. Eenzaamheid

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met eenzaamheid?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met eenzaamheid?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

23. Horen van stemmen, somberheid of angsten

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met het horen van stemmen, somberheid of angsten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met het horen van stemmen, somberheid of angsten?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

24. Zichzelf wassen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het zichzelf wassen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het zichzelf wassen?	☐ Ja	☐ Nee
Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:			
☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)			
☐ evenveel hulp of begeleiding			
☐ minder hulp of begeleiding			
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)			

25. Zichzelf aankleden

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het zichzelf aankleden?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het zichzelf aankleden?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

26. Verzorging van uiterlijk

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het hebben van een verzorgd uiterlijk?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het hebben van een verzorgd uiterlijk?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

27. Incontinentie

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij incontinentie?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij incontinentie?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

28. Eten

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het eten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het eten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

29. Lichamelijke handicaps

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding vanwege lichamelijke handicaps?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft vanwege lichamelijke handicaps?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

30. Omgaan met ruzies en conflicten

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met ruzies en conflicten?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met ruzies en conflicten?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

31. Omgaan met verdriet of tegenslag

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met verdriet of tegenslag?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met verdriet of tegenslag?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

32. Seksualiteit en intimiteit

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het omgaan met seksualiteit en intimiteit?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het omgaan met seksualiteit en intimiteit?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

33. Voor zichzelf opkomen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het voor zichzelf opkomen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het voor zichzelf opkomen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

34. Zichzelf wat aan willen doen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het gevoel dat hij/zij zichzelf wat aan wil doen?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het gevoel dat hij/zij zichzelf wat aan wil doen?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

35. Ontdekken wat de cliënt wil in zijn/haar leven

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om te ontdekken wat hij/zij wil in zijn/haar leven?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om te ontdekken wat hij/zij wil in zijn/haar leven?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

36. Wat de cliënt heeft meegemaakt in zijn/haar leven

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om te praten over wat hij/zij heeft meegemaakt in zijn/haar leven?	☐ Ja	☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om te praten over wat hij/zij heeft meegemaakt in zijn/haar leven?	☐ Ja	☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:		
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)		
	☐ evenveel hulp of begeleiding		
	☐ minder hulp of begeleiding		
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja	☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)		

37. Welke hulp of ondersteuning het beste is

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om te ontdekken welke hulp of ondersteuning voor hem/haar het beste is? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om te ontdekken welke hulp of ondersteuning voor hem/haar het beste is? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

38. Uiten van gevoelens

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om te leren zijn/haar gevoelens te uiten? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft zijn/haar gevoelens te uiten? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

39. Duidelijkheid krijgen over problemen

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om de dingen op een rijtje te zetten, om meer duidelijkheid te krijgen over zijn/haar problemen? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om de dingen op een rijtje te zetten, om meer duidelijkheid te krijgen over zijn/haar problemen? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

40. Zelfvertrouwen

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om meer vertrouwen in zichzelf te krijgen? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om meer vertrouwen in zichzelf te krijgen? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

41. Formulieren invullen en brieven beantwoorden

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding om formulieren in te vullen en brieven te beantwoorden? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft om formulieren in te vullen en brieven te beantwoorden? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

42. Het vinden van de weg in de buurt

- a Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het vinden van de weg in de buurt? Ja Nee
- b Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het vinden van de weg in de buurt? Ja Nee
- Indien *ja*, wat heeft de cliënt volgens u nodig:
- meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)
 - evenveel hulp of begeleiding
 - minder hulp of begeleiding
- c Krijgt de cliënt de **juiste** hulp of begeleiding hierbij? Ja Nee
- niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)

(ITEM 43 en 44 maken geen deel uit van de oorspronkelijke vragenlijst, maar zijn toegevoegd met het oog op dekking van de CAN-domeinen)

43. Zorg voor eigen kinderen

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het zorgen voor de eigen kinderen?	☐ Ja ☐ Nee (of n.v.t.)
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het zorgen voor de eigen kinderen?	☐ Ja ☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:	
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)	
	☐ evenveel hulp of begeleiding	
	☐ minder hulp of begeleiding	
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja ☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)	

44. Telefoneren

a	Krijgt de cliënt hulp of begeleiding bij het telefoneren?	☐ Ja ☐ Nee
b	Vindt u dat de cliënt hulp of begeleiding nodig heeft bij het telefoneren?	☐ Ja ☐ Nee
	Indien <i>ja</i> , wat heeft de cliënt volgens u nodig:	
	☐ meer hulp of begeleiding (dan hij/zij nu krijgt)	
	☐ evenveel hulp of begeleiding	
	☐ minder hulp of begeleiding	
c	Krijgt de cliënt de juiste hulp of begeleiding hierbij?	☐ Ja ☐ Nee
	☐ niet van toepassing (de cliënt krijgt geen hulp of begeleiding)	

WOONWENSENLIJST

1. Een geschikte woonplek voor de cliënt is:	☐ ☐	1. Zelfstandig 2. in een instelling, zoals een psychiatrisch ziekenhuis of een beschermde woonvorm
2. De plek waar de cliënt woont is bij voorkeur:	☐ ☐ ☐	1. ver weg van stad of dorp 2. op een rustige plek in een stad of dorp 3. op een levendige plek in stad of dorp
3. Hoe bereikbaar moeten werk, activiteiten, winkels en ontmoetingscentrum zijn?	☐ ☐ ☐	1. op loopafstand 2. op een plek die met openbaar vervoer goed bereikbaar is 3. het maakt niet uit
4. Hoeveel begeleiding is nodig?	☐ ☐ ☐ ☐	1. dag en nacht begeleiding in woning of instelling 2. overdag dient begeleiding aanwezig te zijn; 's avonds en in het weekend kan de cliënt contact opnemen met een begeleider 3. de begeleider komt enkele keren per week langs 4. de cliënt krijgt een maal per week of minder begeleiding of als hij/zij daar om vraagt
5. Een geschikte samenlevingssituatie is:	☐ ☐ ☐ ☐	1. Alleen 2. Met de partner (indien van toepassing) 3. Met een of twee anderen 4. Met meerdere mensen in een groep
6. Is het belangrijk dat familie of bekenden in de buurt wonen?	☐ ☐ ☐	1. Nee, het maakt niet uit of er bekenden in de buurt wonen 2. Ja, familie of vrienden in de buurt is belangrijk 3. Ja , veel bekenden in de buurt is belangrijk